

Sygn. akt V U 927/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Stanisław Pilarczyk

Protokolant Anna Sobańska

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 r. w Kaliszu

odwołania M. S. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 2 czerwca 2016 r. Nr (...)

w sprawie M. S. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość świadczenia

Zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 2 czerwca 2016 r., znak (...), w ten sposób, że ustala, iż M. S. (1) ma prawo do wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym począwszy od dnia 1 czerwca 2016 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2016 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał wnioskodawcy M. S. (1) wypłatę części uzupełniającej renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, ponieważ zdaniem organu rentowego nie zaprzestał on prowadzenia działalności rolniczej, gdyż jest współwłaścicielem gospodarstwa rolnego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. S. (1), podając iż jest współwłaścicielem, razem z żoną, gospodarstwa rolnego o powierzchni 10 hektarów, ale od 7 lat tego gospodarstwa nie prowadzi, nie zamieszkuje razem z żoną, a więc powinien otrzymywać część uzupełniającą renty rolniczej. Organ rentowy, w odpowiedzi na odwołanie wnioskodawcy M. S. (1), wniósł o jego oddalenie.

Sąd poczynił następujące ustalenia:

Decyzją z dnia 29 października 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał wnioskodawcy M. S. (1) rentę rolniczą z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 1 listopada 2015 roku, bezterminowo.

M. S. (1) razem z żoną M. S. (2) jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 10 hektarów w miejscowości L..

(okoliczności niesporne)

W wyniku nieporozumień z żoną M. S. (2), M. S. (1) nie zamieszkuje z żoną od 7 lat w miejscowości L., gdzie położone jest gospodarstwo rolne i dom jednorodzinny wraz z zabudowaniami gospodarczymi i nie prowadzi działalności rolniczej. Od 7 lat zamieszkuje u swojej siostry w K., która go utrzymuje. (dowód – zeznania J. M. z dnia 11 października 2016 roku [00:15:36][00:30:02]; wywiad lekarski z dnia 21 listopada 2013 roku – k. 369 akt rentowych)

Gospodarstwo rolne prowadzi żona wnioskodawcy M. S. (2), która część ziemi uprawnej wydzierżawiła razem z wnioskodawcą P. D. i D. S.. M. S. (1) nie wykonuje żadnych prac w gospodarstwie w L., jest w separacji faktycznej z żoną, a jego stan zdrowia nie pozwala mu na pracę w gospodarstwie rolnym. Nie utrzymuje on kontaktów z żoną. Od 13 lat leczy się psychiatrycznie, przebywając często na leczeniu w szpitalach psychiatrycznych. Jest osobą uzależnioną od alkoholu.

Z wywiadu ze szpitala w M., z dnia 2 stycznia 2013 roku, wynika iż przez kilkanaście miesięcy przebywał w Zakładzie Karnym za znęcanie się nad rodziną, pozostaje w faktycznej separacji z żoną i pozostaje na utrzymaniu siostry.

(dowód – zeznania P. D. z dnia 22 listopada 2016 roku [00:01:47][00:20:32]; zeznania D. S. z dnia 22 listopada 2016 roku [00:20:33][00:49:49]; kserokopie umów dzierżawy – k. 7 akt sądowych; karty informacyjne ze szpitali – k. 33; orzeczenia o stanie zdrowia wnioskodawcy – akta rentowe; zeznania wnioskodawcy z dnia 22 listopada 2016 roku [00:53:11][01:09:47])

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie niesporny i nie budzi zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016 roku poz. 277 ze zmianami), wypłata części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy, uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając:

1. gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej, zawartej co najmniej na 10 lat, zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:
  - a) małżonkiem emeryta lub rencisty;
  - b) jego zstępnym lub pasierbem;
  - c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;
2. gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;
3. gruntów i działów specjalnych, należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;
4. własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty, będące przedmiotem tej własności (współwłasności), nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

Natomiast w myśl art. 28 ust. 11 cytowanej ustawy, w przypadku, gdy rencista lub emeryt, uprawniony do emerytury, prowadzi działalność rolniczą z małżonkiem, podlegającym ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, wypłata nie ulega zawieszeniu.

W art. 28 ust. 4 nie została określona definicją ustawową prowadzenia działalności rolniczej sytuacja emeryta, który jest właścicielem (posiadaczem) gospodarstwa rolnego. W przepisie tym mowa jest o wypadkach, w których „uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej”. W tych wypadkach będący właścicielami gospodarstw rolnych emeryci lub renciści nie muszą udowodniać nieprowadzenia działalności rolniczej; wynika to z ustawy. Nie oznacza to jednak, że w każdej innej sytuacji niż te, o których mowa w art. 28 ust. 4, właściciel (posiadacz) gospodarstwa rolnego jest tylko z powodu własności (posiadania) rolnikiem prowadzącym działalność rolniczą w rozumieniu art. 28 ust. 1 ustawy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2009 roku, II UK 46/09, Lex)

Mając na uwadze powyższe przepisy uznać należy, że przesłanką zawieszenia wypłaty części uzupełniającej emerytury lub renty na podstawie art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest prowadzenie działalności rolniczej, a nie samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa.

Sąd podziela powyższy pogląd i zwraca uwagę na utrwaloną już w judykaturze wykładnię art. 28, zgodnie z którą wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który, będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego, faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku, o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 1998 roku, Nr 7, poz. 25 z późn. zm.), nie ulegnie zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 roku, II UZP 5/04, OSNP 2004/22/389; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2015 roku, I UK 222/14, Lex; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 czerwca 2015 roku, III AUa 915/14, Lex; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2548/13, Lex; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 marca 2014 roku, III AUa 1348/13 i cytowane w nim orzecznictwo, Lex; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 czerwca 2009 roku, III AUa 255/09). Prowadzenie działalności rolniczej, w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 roku, Nr 7, poz. 25 późn. zm.), oznacza bowiem prowadzenie na własny rachunek, przez posiadacza gospodarstwa rolnego, działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2005 roku, I UK 16/05, OSNP 2006/17-18/278; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2001 roku, I UKN 492/00, OSNP 2003, Nr 9, poz. 233). Tym samym własność lub posiadanie gospodarstwa rolnego nie może mieć wpływu na wysokość pobieranych świadczeń. Co za tym idzie, nawet w przypadku nieprzekazania posiadania gospodarstwa rolnego, w drodze umowy dzierżawy, albo przekazania go w drodze umowy dzierżawy zastępnemu, wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy.

Również Sąd Apelacyjny w Łodzi, w wyroku z dnia 8 grudnia 2015 roku (III AUa 916/15, Lex nr 1950516), podniósł, iż „przesłanką zawieszenia wypłaty części uzupełniającej emerytury lub renty na podstawie art. 28 ustawy z 1990 roku, o ubezpieczeniu społecznym rolników, jest prowadzenie działalności rolniczej, a nie samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa”.

W niniejszej sprawie, co wykazało postępowanie dowodowe, wnioskodawca faktycznie od 7 lat nie prowadzi działalności rolniczej, pomimo iż jest nadal formalnym współwłaścicielem gospodarstwa rolnego.

Tak więc, skoro wnioskodawca zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, to nie zachodzą przesłanki aby zawiesić wypłatę części uzupełniającej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i dlatego zaskarżona decyzja Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego podlegała zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.